

ΚΩΔΙΚΟΣ: 6558

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΡΟ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΔΙΚΑΣΤΡΙΩΤΩΝ

ΕΤΟΣ 13 • Α.Φ. 48 • ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ-ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ-ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2010 • ΕΚΔΟΤΗΣ: ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΔΙΚΑΣΤΡΙΩΤΩΝ - ΠΟΝΤΟΥ 12 ΑΘΗΝΑ 115 28

Τα δεκαπεντάχρονα της εφημερίδας μας

Του Νίκου Σωτηρόπουλου

Με την ευκαιρία της συμπληρώσεως 15 χρόνων απ' την έκδοση της εφημερίδας μας «το Δίκαστρο» με ιδιαίτερη ικανοποίηση χαιρετίζουμε τη γόνιμη πορεία της και εκφράζουμε τα θερμά συγχαρητήρια στο Σύλλογο των Απανταχού Διακαστριωτών και τα μέλη της συντακτικής Επιτροπής για τις καταβαλλόμενες φιλότιμες προσπάθειες να σταθεί με το μέτωπο ψηλά και να εμφανίσει αξιόλογο πνευματικό έργο, που τιμά τη γενέθλια γη και τους κατοίκους αυτής.

Η Εφημερίδα μας με την πλούσια ύλη των δημοσιευμάτων της έγινε ο άγρυπνος φρουρός των Ιερών και οσίων του χωριού μας. Ανταποκρίθηκε στην υψηλή της αποστολή και στις σελίδες της απεικονίστηκαν το πνεύμα, η ψυχή, το ήθος και η ανωτερότητα του Ρουμελιώτικου χωριού. Προβλήθηκαν η Ιστορία και οι φυσικές ομορφιές του Δικαστιώτικου μεγαλείου.

Της αυγής φάρος πνευματικών και υψηλών οραματισμών έγινε κοινωνός ευγενικών αγώνων και βοήθησε στην επίλυση σοβαρών θεμάτων τα οποία είχαν σχέση με τη γενικότερη Ιστορική Πορεία του ευλογημένου και καθαγιασμένου χώρου των προπατόρων μας.

(Συνέχεια στη σελ. 4)

ΤΟ ΘΥΜΙΑΜΑ ή ΤΟ ΛΙΒΑΝΙ ΣΤΗΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΜΑΣ

του Λάμπρου Κ. Γράββαλου
Καθηγητού

Όλοι οι άνθρωποι, λόγω της αδυναμίας των, όταν δεν μπορούν να τα βγάλουν πέρα και δεν αντέχουν πλέον άλλο, τότε στρέφουν τον νου και την καρδιά των, σε κάτι ανώτερο από αυτούς και εκεί προσπαθούν να αποθέσουν τις ελπίδες των.

Υψώνουν τα χέρια των προς την ανώτερη αυτή δύναμη, για να την παρακαλέσουν και να προσφέρουν την εσωτερική πνευματική των λατρεία, προς ικανοποίηση των επώδυνων αιτημάτων των.

Για το σκοπό αυτό προσφεύγουν στους Ναούς, οι οποίοι με τα τόσα εξωτερικά αισθητά μέσα που διαθέτουν, κάνουν τους ανθρώπους να αισθανθούν δέος και να δημιουργούν την κατάλληλη ψυχική διάθεση προς ανάταση του πνεύματος των. Ένα από αυτά τα μέσα είναι το θυμιάμα ή το λιβάνι.

Το λιβάνι είναι ένα φυσικό προϊόν που προέρχεται από τα δέντρα που ονομάζονται λιβανιές, όπως ακριβώς το ρετσίνι από τα πεύκα, έλατα ή κέδρα, ή η μαστίχα από τις μαστιχιές. Επειδή όμως είναι λίγο και δεν επαρκεί, κατασκευάζεται και από διάφορες άλλες εύοσμες ύλες, που όταν κατακαίεται αναδίδει μία ευχάριστη ευωδιά.

Αυτό είναι το τεχνητό λιβάνι, που πολλές φορές δεν είναι και τόσο επιτυχημένο ως προς τη μυρωδιά του.

Το θυμιάμα ή λιβάνι, ήταν κοινό συστατικό κάθε λατρείας όλων των εποχών. Τη συχνή του χρήση, την βρίσκουμε στην Βαβυλωνία, στους Πέρσες, στους φοίνικες, στους Αιγυπτίους και στους Έλληνες.

Όλοι αυτοί το χρησιμοποιούσαν για λατρευτικούς σκοπούς.

Ήταν μια πολύτιμη ύλη, γι' αυτό βλέπουμε και τους Μάγους από την ανατολή, να προσκομίζουν στον νεογεννηθέντα Ιησού μας «Σμύρνα, Χρυσόν και Λίβανον». Κατά τον ίδιο τρόπο και οι Εβραίοι, στην λατρεία των προς τον αληθινό θεό, πρόσφεραν λιβάνι το οποίο κατακαίγεται σε σταθερό ολόχρυσο θυμιατήριο, καθώς και σε κινητό επίσης ολόχρυσο. Είναι βέβαιο ότι στην Χριστιανική μας λατρεία, διαδόθηκε από αυτούς, χωρίς όμως να γνωρίζουμε πότε.

(Συνέχεια στη σελ. 4)

Καλά Χριστούγεννα - Με Υγεία και Ευτυχία το 2011

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

Γεννήσεις

- Ο Μπαρμπαρούσης Μιχάλης και η σύζυγός του Παρασκευή Παναγιωτοπούλου απέκτησαν δίδυμα κοριτσάκια. Να τους ζήσουν.
- Ο Γιώργος Ι. Κατσαρής και η σύζυγός του Κλεοπάτρα απέκτησαν αγοράκι. Να τους ζήσει.

Θάνατοι

- Απεβίωσαν οι κάτωθι συγχωριανοί μας.
 - Στις 19-10-2010 ο Λάμπρος Γρ. Κατσιμπρας.
 - Στις 19-10-2010 η Θωμαή Βασ. Καλοτύχου.
 - Την 1-12-2010 ο Ιωάννης Δημητρίου.
- Στους οικείους των θερμά Συλλυπητήρια.

ΠΕΤΡΙΝΗ ΒΡΥΣΗ ΣΤΟ ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ

Στο προαύλιο του λαογραφικού Μουσείου και δίπλα στην Παιδική Χαρά κτίστηκε παραδοσιακή πέτρινη βρύση και μόρφηνε το χώρο.

Στους συντελεστές αυτής της πρωτοβουλίας θερμά συγχαρητήρια.

Θερμή παράκληση

Ενημερώστε την Εφημερίδα μας για τις επιτυχίες και διακρίσεις των παιδιών σας για να γίνει κοινώνός κάθε ευγενούς προόδου αυτών.

**Άρθρα-Κείμενα
Αγγελίες-Ανακοινώσεις**
στο μέλος
της Συντακτικής Επιτροπής
Κων/νο Γ. Καρφή
Σταθμό Λιανοκλαδίου
ΛΑΜΙΑ Τ.Κ. 35 100

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΡΟ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

<http://dikastro.8m.com>
<http://dikastro.wordpress.com>
<http://users.sch.gr/icelamia>

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΡΟ ΣΤΟ FACEBOOK
Πληκτρολογούμε dikastro.ftthiotidas

Ευχαριστήρια επιστολή του κ. Μάκη Μάτσα

Ο κ. Μάκης Μάτσας, Πρόεδρος της Μίνως Μάτσας και Υιός Α. Ε. έστειλε προς το Σύλλογο Απανταχού Δικαστριωτών την παρακάτω επιστολή, με την οποία ευχαριστεί τους Δικαστριώτες, για την τιμητική διάκρισή του, ως χορηγού του Ιστορικού και Λαογραφικού Μουσείου Δικάστρου, που απονεμήθηκε, στις 18 Αυγούστου 2010, στο Δίκαστρο, κατά την ετήσια Γενική Συνέλευση των μελών του Συλλόγου.

*«Αγαπημένοι μου Δικαστριώτες,
Αν σήμερα βρίσκομαι στη ζωή εγώ και η οικογένειά μου σίγουρα οφείλεται και σε σας και στους πατέρες σας.*

Αν δεν υπήρχε η οικογένεια Βλάχου, που με τόση αγάπη και ζεστασιά μας φιλοξένησε και όλοι εσείς που τις δύσκολες μέρες της Κατοχής, μας περιβάλατε με την αγάπη σας, ίσως να είχαμε γίνει και εμείς παρανάλωμα της φωτιάς και του μίσους της ναζιστικής κατοχής.

Το ολιγότερο λοιπόν που είχα να κάνω ήταν να επισκεφθώ τον τόπο σας, μαζί με την αγαπημένη μου οικογένεια Βλάχου, να φιλήσω τα χώματά του και σαν ένδειξη ελάχιστης τιμής να προσφέρω αυτή την συμβολική χορηγία.

Σας ευχαριστώ και πάλι και ευγνωμονώ την οικογένεια που μου προσέφερε φιλοξενία και όλους εσάς τους Δικαστριώτες, γιατί όλοι σας μας συμπεριφερθήκατε σαν πραγματικά αδέρφια.

*Με απέραντη εκτίμηση και αγάπη
Μάκης Μάτσας»*

Λ.Ι.Κ.

ΕΝΙΣΧΥΣΑΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΤΗΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΜΑΣ

Νικόλαος Δημ. Ζημιανίτης 100
Ντιάνα Ζημιανίτη-Κορδολαίμη 20

Συνδρομές-Προσφορές

στους τραπεζικούς Λογαριασμούς
του Συλλόγου Απανταχού Δικαστριωτών
Αγροτικής Τράπεζας 292 01 010874 69
Εθνικής Τράπεζας 067/559811-79

Ευχαριστίες

Ο Γεώργιος Θ. Γιαννακόπουλος, Πρόεδρος του Συλλόγου απανταχού Δικαστριωτών, ευχαριστεί τα μέλη του Συλλόγου Δικαστριωτών και τους κατοίκους των χωριών του νέου Δήμου Μακρακώμης-Σπέρχειάδας, για την υποστήριξή τους στην εκλογή του ως Δημοτικού Συμβούλου, κατά τις πρόσφατες Δημοτικές εκλογές.

Επιτυχίες

- Ο Κων/νος Ηλία Μπούρχας (εγγονός του πατρός Κων/νου Κόρδα) επέτυχε στο Ε.Μ.Π. (κλάδος Πολιτικών Μηχανικών). Συγχαρητήρια.
 - Ο Ιωάννης Ν. Καπρίτσιος (δισέγγονος του Βασ. Καλοτύχου) επέτυχε στη σχολή Μεσογειακών Σπουδών Ρόδου.
- Συγχαρητήρια.

Το Δίκαστρο

Τριμηνιαία ενημερωτική έκδοση
του Συλλόγου
των απανταχού Δικαστριωτών

ΚΩΔΙΚΟΣ: 6558

Εκδότης:

Σύλλογος απανταχού
Δικαστριωτών
ΠΟΝΤΟΥ 12 ΑΘΗΝΑ - Τ.Κ. 115 28

Υπεύθυνος Έκδοσης:

Γεώργιος Θ. Γιαννακόπουλος
Πρόεδρος Συλλόγου
Απανταχού Δικαστριωτών
Τηλ. 210-6854253

Συντακτική Επιτροπή:

Λάμπρος Κ. Γράββαλος 22 310 50226

Νικ. Γ. Σωτηρόπουλος 22 310 31596

Γεώργιος Ηλ. Ζημιανίτης

Λεωνίδας Ι. Καρφής 210 9343162

Κων/νος Γ. Καρφής 22 310 62033

Για τυχόν ανακριβείς, εσκεμμένες ή μη, πληροφορίες δημοσιευμάτων ή για αντιδεοντολογική συμπεριφορά κλπ. την ευθύνη φέρει εξολοκλήρου ο συγγραφέας του άρθρου.

Δημιουργία
Εκτύπωση
γραφικές
T < X N < S
ΜΠΕΛΛΗΣ
ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΙΔΗΣ 3 ΛΑΜΙΑ
Τηλ. & fax: 22 310 46619
e-mail: bellisk@otenet.gr

28η Οκτωβρίου 1940

Όλοι οι επίστρατοι νέοι της Πατρίδας μας, μόλις πληροφορήθηκαν την κήρυξη του πολέμου έφυγαν για το μέτωπο με το χαμόγελο στα χείλη κι ας ήξεραν ότι μπορεί να μην επιστρέψουν στα σπίτια τους και τις οικογένειές τους όπως έγινε με το Δικαστριώτη ήρωα Γεώργιο Ι. Λάμπο.

Μεταφορά τραυματία

Αυτά τα πρόσωπα με το χαμόγελο της νίκης στα χείλη πολέμησαν στα βουνά της Αλβανίας και δόξασαν την Πατρίδα μας. Περισσότεροι από δεκατέσσερες χιλιάδες απ' αυτούς δεν επέστρεψαν στις οικογένειές τους, άφησαν την τελευταία τους πνοή στο μέτωπο για το μεγαλείο της Ελλάδας μας.

Αιωνία τους η μνήμη.

Ν.Σ.

Δημοτική ποίηση

Ό,τι αναζητάς σ' ένα Δημοτικό Τραγούδι το βρίσκεις στους όμορφα συντεταγμένους στίχους του. Ιδιαίτερα στα τραγούδια εκείνα που έχουν ως θέμα τους την αγνή αγάπη, τους καημούς και τους χτύπους της ερωτευμένης καρδιάς, που λογική και κρατημό δεν έχουν.

-Λενιώ με τα σγουρά μαλλιά και με τα μαύρα μάτια στην πέρα ρούγα μη διαβείς, στη δώθε μην περάσεις. Γιατί είν' ο γιός μου από κρασί κι από βαρύ μεθύσι θα σου χαϊδέψει τα μαλλιά, τα χείλη θα φιλήσει.

-Βασιλική μου έμμορφη μη μου κουνάς το χέρι μαζί θα το περάσουμε τούτο το καλοκαίρι. Ένα νερό θα πίνουμε κι ένα ψωμί θα τρώμε και χώρια θα κοιμόμαστε ώσπου να παντρευτούμε.

-Όμορφη κόρη έπλενε στο ρέμα τα προικιά της. Έχει ξυλένιο κόπανο και πλατανίσια σκάφη. Από τον κρότο τον πολύ και το γλυκό τραγούδι ραγίστηκε ο κόπανος και χάλασε η σκάφη. Λεβεντονιός επέρασε και την συχνορωτάει πέτα κορή μ' το κόπανο και πάψε το τραγούδι. Να ξεθελώσει το νερό, να λαγαρίσει η γούρνα να πιούν τα πρόβατα νερό οπούναι διψασμένα.

Ν.Σ.

ΠΟΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΘΕΛΟΥΜΕ;

του Λάμπρου Γράββαλου
Καθηγητού

Η κοινωνία ανθρώπων, δεν είναι ένα αποτέλεσμα συμφωνιών, όπως κάνουμε για τη σύσταση μίας εταιρείας την οποία και διαλύουμε όποτε θέλουμε.

Η κοινωνία των ανθρώπων, είναι προϊόν φυσικής ανάγκης. Αν κοιτάζουμε και αυτά τα ζώα ακόμη, διαπιστώνουμε ότι και αυτά έχουν κάποια κοινωνία στην οποία κυριαρχεί το ένστικτο, ενώ η κοινωνία των ανθρώπων κατευθύνεται από το λόγο. Αυτή την αρχή, εμείς σήμερα την αγνοούμε, και βαδίζουμε ολοταχώς στην ομαδική ζωή των ζώων.

Μόνο μία μικρή ματιά στα τηλεοπτικά μέσα, μας πείθει γι' αυτό.

Δεν χρειάζεται φιλοσοφία. Πάντως, η κάμψη των διανοητικών ικανοτήτων ή της πθικής, η χρεωκοπία της σωστής κοινωνικής ζωής, η εξασθένιση από την ακόλαστη σεξουαλική ζωή, η παρακμή των διανοητών και η ελάττωση των οικογενειών, είναι μερικές αιτίες που έχουν τη δύναμη να επιφέρουν τον θάνατο ενός κοινωνικού πολιτισμού και κατά συνέπεια μιας κοινωνίας ανθρώπων. Δυστυχώς η «Αιδώς και η Δίκη (δικαιοσύνη)», μας έχουν εγκαταλείψει. Ο Πλάτων επισημαίνει ότι ο άνθρωπος διακρίνεται: α') για το Λογιστικό του, δηλαδή τη διανοητική του ικανότητα της οποίας η μέγιστη αρετή είναι η φρόνηση. β') για το θυμοειδές, δηλ. το συναισθηματικό του μέρος, του οποίου η μέγιστη αρετή είναι η ανδρεία, και γ') για το επιθυμητό, δηλ. τις επιθυμίες και τα πάθη, των οποίων η μέγιστη αρετή είναι η σωφροσύνη. Δηλαδή, η φρόνηση, η ανδρεία και η σωφροσύνη που πάνε; Ποιός αγωνίζεται σήμερα για να επικρατήσουν οι ιδεολογικοί αγώνες που αποτελούν ζωτικό παράγοντα της πολιτιστικής εξέλιξης των ανθρωπίνων κοινωνιών; Ξεχάσαμε, ή κάνουμε πως δεν βλέπουμε, ότι ο άνθρωπος με την ορθή λογική του και την πίστη προς το Θεό, οδηγήθηκε σε σημαντικές ανακαλύψεις και καλύτερευση της ζωής του; Κλασσικό παράδειγμα η Χριστιανική σκέψη, η Εκκλησία, το Σχολείο και κυρίως η συγκροτημένη οικογένεια, την οποία εμείς πάμε να την εξαποστείλουμε, αποτελούν βασικούς παράγοντες οι οποίοι επηρεάζουν πάρα πολύ την ιστορική πορεία των λαών. Εμείς αρκούμαστε στη ζωή των ορέξεών μας, στο χρήμα, στις υλικές απολαύσεις, στις μονογονεϊκές οικογένειες, στα διαζύγια, στην ελεύθερη συμβίωση των νέων και ακόμα σκεπτόμαστε εάν πρέπει να νομιμοποιήσουμε το γάμο των ομοφυλοφίλων.

Όλα τα βλέπουμε από τη φαιδρή τους πλευρά, και δεν σκεπτόμαστε με σοβαρότητα ότι ο πολιτισμός, και η προκοπή μιας κοινωνίας ανθρώπων δεν είναι έμφυτα, ούτε άφθαρτα. Δεν σκεπτόμαστε ότι κάθε γενεά πρέπει να προσθέτει κάτι στο οικοδόμημα της κοινωνίας και του πολιτισμού, αλλιώς κοινωνία και πολιτισμό, θα τα βουλιάσουμε και θα τα στείλουμε στην ανυπαρξία, σαν στυγνοί εγκληματίες. Ύστερα από όλα αυτά, τι έχουμε να απαντήσουμε; Είμαστε δημιουργοί μιας καλύτερης κοινωνίας ανθρώπων, ή πάμε να καταστρέψουμε και αυτή που βρήκαμε; Απαντήστε, νεοέλληνες, απόγονοι λαμπρών προγόνων! Αλλοίμονο!!!

Λοιπόν; Ποιά Κοινωνία θέλουμε;

Τα δεκαπεντάχρονα της εφημερίδος μας

(Συνέχεια από τη σελ. 1)

«Το Δίκαστρο» μας έδωσε την ικανότητα και τη δύναμη να υπηρετήσουμε αρχές και ιδέες, ήθη και έθιμα, μνήμες και επιζησεις προγονικές τις οποίες κληρονομήσαμε από τις αθώρητες μορφές εκείνων που αγωνίστηκαν για τη δική μας προκοπή και το ελπιδοφόρο μέλλον των παιδιών μας.

«Το Δίκαστρο» μας βοήθησε και μας παρώθησε να γυρίσουμε τη σκέψη μας στα περασμένα, στα δύσκολα και πολυτάραχα παιδικά μας χρόνια. Τότε που όλα «τάσκιαζε η φοβέρα και τα πλάκωνε η σκλαβιά». Τότε που δεν είχαμε τίποτε, αλλά και δεν μας έλειπε τίποτε. Τότε που η αγάπη, ο σεβασμός και η εκτίμηση μόρφηναν και γαλήνευαν τις καρδιές μας.

Τότε που τα ανθρώπινα βήματα πορεύονταν στην ίσια σιράτα του Θεού και εφάρμοζαν με θρησκευτική ευλάβεια το «ΑΓΑΠΑΤΕ ΑΛΛΗΛΟΥΣ».

«Το Δίκαστρο» για δεκαπέντε δημιουργικά και γόνιμα χρόνια μετέγγιζε στις ψυχές των αναγνωστών του ρήματα ζωής και λόγια σοφίας. Πληροφορούσε τους νέους μας για την Ιστορία του χωριού τους και χάρασσε λεωφόρους αγωνιστικότητας σ' όσους πορεύονταν και αναζητούσαν την «Πατρώα Ιθάκη» με το σύνθημα του «Εν αγωνίζεσθαι».

Δικαστριώτη και φίλε Αναγνώστη παραδίδοντας την σκυτάλη όπως έκανα γνωστό και στη Γενική Συνέλευση του Αυγούστου σε νεότερους εύχομαι από καρδιάς **«ΚΑΛΗ ΣΥΝΕΧΕΙΑ»!**

Ευχαριστώ όλες και όλους για την πολύχρονη πνευματική συμπόρευση και σας εύχομαι υγεία και προκοπή με την προσωπική παραίνεση: Διαφυλάξατε ως κόρη οφθαλμού το Λαογραφικό Μουσείο, την Εφημερίδα και την ενότητα του Συλλόγου μας, γιατί είσθε οι θεματοφύλακες αυτού του τόπου και σε σας έτυχε ο κλήρος να φυλάξετε «Θερμοπύλες»!

Καλές Γιορτές.

ΤΟ ΘΥΜΙΑΜΑ ή ΤΟ ΛΙΒΑΝΙ ΣΤΗΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΜΑΣ

(Συνέχεια από τη σελ. 1)

Τη χρήση του θυμιάματος την συναντούμε στις χριστιανικές συγκεντρώσεις των πρώτων Χριστιανών που γινότανε στις κατακόμβες, καθώς στον 3ο Αποστολικό κανόνα και στα συγγράμματα των Πατέρων.

Στους βυζαντινούς χρόνους, οι Αυτοκράτορες μπαίνοντας στο Ναό, έβαζαν θυμιάμα, με τα ίδια τα χέρια των στο θυμιατήρι και θυμιάτιζαν πρώτα την Αγία Τράπεζα σταυροειδώς και μετά τον Πατριάρχη. Μετά έκανε το ίδιο και ο Πατριάρχης, τόσο προς την Αγία Τράπεζα, όσο και προς τον Αυτοκράτορα.

Το θυμιάμα στη Χριστιανική μας λατρεία, συμβολίζει τις προσευχές των πιστών που αναπέμπονται προς τον Θεόν. Όπως δηλαδή ανεβαίνει ο ευώδης καπνός του θυμιάματος προς τα πάνω, έτσι και οι πιστοί άνθρωποι αποστέλλουν τις προσευχές των προς τον Πανάγαθο Θεό, με τις οποίες τον παρακαλούν να τις εισακούσει και να ικανοποιήσει τα αιτήματά των. Ο ψαλμωδός της Παλαιάς Διαθήκης, πόσο ωραία εκφράζεται προς το Θεό, με θερμή πίστη και με πόνο καρδιάς λέγοντας:

«Κατευθυνθήτω η προσευχή μου ως θυμιάμα ενώπιόν Σου».

Επίσης υπάρχει και σχετική ευχή στην αρχαία λειτουργία του Ιακώβου του αγίου αυτού Άνδρα, η οποία μεταξύ των άλλων λέει: **«Δέσποτα Χριστέ... Σου προσφέρουμε θυσία αιθέριου και σε παρακαλούμε να δεχθείς από μας τους αχρείους δούλους Σου το παρόν θυμιάμα εις οσμήν ευωδίας και καθήρισον ημών το δυσώδες της ψυχής και του σώματος και αγίασον ημάς την Αγιαστική δύναμι του Αγίου Πνεύματος».**

Αυτά λοιπόν ας έχουμε υπ' όψη όταν προσευχομαστε, και με μεγάλο σεβασμό να δεχόμαστε το λιβάνισμα του ιερέα όταν εκκλησιαζόμαστε.

«Το Γήρας περιφρούρησαν»

Άκουσε με προσοχή τα λόγια των γερόντων γιατί αυτά που αυτοί σου λένε τα άκουσαν από τους δικούς τους γονείς.

Από τις διάτες των ηλικιωμένων θα διδαχθείς σύνεση, πραότητα και σοφία και σε καιρό ανάγκης θα γνωρίζεις να πράττεις και ο ίδιος στα δικά σου παιδιά.

Ευλογία Πατρός στηρίζει οίκους τέκνων κατάρρα δε Μητρός εκριζώνει θεμέλια οίκων.

Ό,τι έκανες Εσύ στους γονείς σου κατά την περίοδο των γηρατειών τους αυτά να εύχεσαι να κάνουν και τα παιδιά σου για Σένα.

«Επικατάρατος ο ατιμάζων Πατέρα ή Μητέρα αυτού» (Καταραμένος είναι αυτός που προσβάλλει τον Πατέρα και τη Μητέρα του).

Κουράγιο που τόχε

Ενενηνταπεντάχρονος συνταξιούχος κέρδισε τελευταία στο λαχείο ένα εκατομμύριο ευρώ. Παραλαμβάνοντας σε επιταγή το παραπάνω ποσό ρωτήθηκε πως σκέφτεται να ξοδέψει τα χρήματα.

Ο γέροντας ήρεμα και συνετά απάντησε: «Από αυτό το ποσό δεν πρόκειται να ξοδέψω ούτε ένα ευρώ. Θα τα καταθέσω σε λογαριασμό τραπεζής για να τάχω για «ώρα ανάγκης» στα γεράματά μου.

Η ονοματοθεσία, στο Δίκαστρο (Ζημιανή)

Οι τελετές ονοματοθεσίας

Από αρχαιότατων χρόνων, τα ονόματα δίνονταν στα παιδιά, κατά την διάρκεια των τελετών ονοματοθεσίας. Οικογενειακή και επίσημη ήταν η τελετή της ονοματοθεσίας των παιδιών, κατά τους προ Χριστού αιώνες, θρησκευτική και μυστήριο είναι η τελετή του Βαπτίσματος, κατά τους μετά Χριστόν αιώνες, μέχρι σήμερα.

Η οικογενειακή τελετή ονοματοθεσίας

Κατά τους προ Χριστού αιώνες, οι γονείς την δεκάτη ημέρα από τη γέννηση του παιδιού, καλούσαν τους συγγενείς στο σπίτι τους και εκεί έδιναν το όνομα στο παιδί τους. Ο πατέρας σήκωνε το παιδί ψηλά και έλεγε το όνομα του παιδιού τρεις φορές. Με την οικογενειακή αυτή τελετή επισημοποιούνταν στην κοινωνία τα ονόματα των παιδιών.

Τα ονόματα που έδιναν οι γονείς στα παιδιά τους ήταν το όνομα του παππού ή της γιαγιάς ή το όνομα κάποιου συγγενούς ή το όνομα κάποιου θεού ή ήρωα, στους οποίους οι γονείς αφιέρωναν την σωτηρία της ψυχής και την προστασία του παιδιού τους (εις όν οι γονείς ανήρτων την σωτηρίαν και την φυλακήν του παιδός).

Πολλές φορές οι γονείς έδιναν στα παιδιά τους όνομα, που δήλωνε τις αρετές ή κλίσεις προς κάποιο επάγγελμα, το οποίο επρόκειτο να μετέλθει ή ήθελαν και εύχονταν οι γονείς να μετέλθει το παιδί τους στη ζωή του (Ετίθησαν εις το παιδίον όνομα δηλωτικόν αρετών ή επιτηδευμάτων, άπνα έμελλεν ή ηύχοντο να μετέλθη ο παίς κατά τον βίον).

Το μυστήριο του Βαπτίσματος

Από τους πρώτους χριστιανικούς χρόνους, τα ονόματα δίνονται στα παιδιά κατά την τέλεση του μυστηρίου του Βαπτίσματος, το οποίο όρισε ο ίδιος ο Κύριος, όταν είπε στους μαθητές του «πορευθέντες, μαθητεύσατε... βαπτίζοντες». Με το μυστήριο του Βαπτίσματος η Εκκλησία δέχεται το παιδί στους κόλπους της, ως μέλος της, δίνοντας και το κύριο όνομά του.

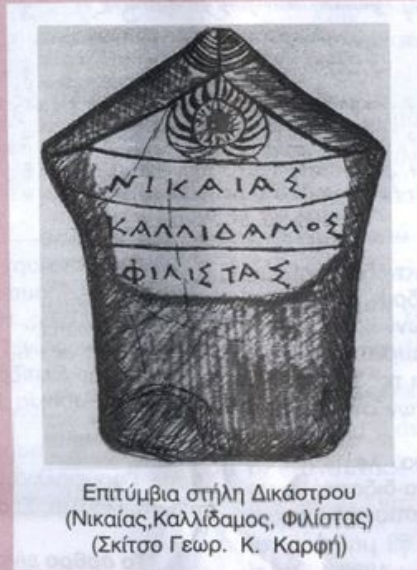
Το μυστήριο του Βαπτίσματος (Βάπτισμα) τελείται στους Ναούς την τεσσαρακοστή ημέρα από τη γέννηση του παιδιού. Ο ανάδοχος δίνει το όνομα και ο ιερέας, ψάλλοντας ύμνους και ευχές, βαπτίζει το μωρωμένο βρέφος τρεις φορές στο αγιασμένο νερό της κολυμβήθρας και επισημοποιεί το βαπτιστικό όνομα.

Τα ονόματα, που δίνονται κατά το Βάπτισμα, είναι χριστιανικά, αρχαιο-ελληνικά, Βυζαντινά, παραδοσιακά, κ.α. «Έθος αρχαιότατον εστί» να δίνονται στα εγγόνια τα ονόματα του παππού και της γιαγιάς, για να διατηρείται έτσι η οικογενειακή τάξη και η μνήμη των προγόνων και να μεταδίδεται από γενιά σε γενιά η ελληνο-χριστιανική παράδοση.

Του Λεωνίδα Ιωάννου Καρφή Αντιστρατήγου ε.α.

Τα ιστορικά στοιχεία της ονοματοθεσίας

Τα ιστορικά στοιχεία, που διασώθηκαν και επιμαρτυρούν την διαχρονική ονοματοθεσία στο Δίκαστρο, είναι: Η Επιτύμβια Στήλη Δικάστρου, (εύρημα των ελληνοιστικών χρόνων, 3ου-2ου αιώνος π.χ.), η Πρόθεση της Ιεράς Μονής Ρεντίνας, (εύρημα του 1640), τα Δημοτολόγια από το 1836 της Κοινότητας Ζημιανής - Δικάστρου και οι μαθητικοί κατάλογοι του Γραμματο-διδασκαλείου Ζημιανής, σχολικών ετών 1888-1891.

Επιτύμβια στήλη Δικάστρου (Νικαίας, Καλλιδαμος, Φιλίστας) (Σκίτσο Γεωρ. Κ. Καρφή)

Η ονοματοθεσία στους ελληνοιστικούς χρόνους

Από την επιτύμβια στήλη Δικάστρου έχουμε τρία ονόματα κατοίκων της περιοχής Ζημιανής, κατά την ελληνοιστική περίοδο (3ος-2ος αιώνος π.χ.): Νικαίας, Καλλιδαμος, Φιλίστας. Είναι ονόματα ελληνικά, δωρικής διαλέκτου, ονόματα Δολόπων, που δόθηκαν την περίοδο αυτή από τους γονείς στα παιδιά τους, κατά τις επίσημες οικογενειακές τελετές.

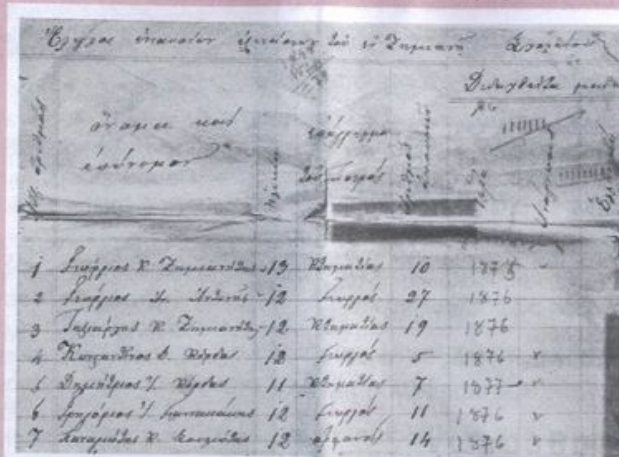
Τα ονόματα είναι δηλωτικά των αρετών, που ευχήθηκαν οι γονείς να έχουν ή ήθελαν να αποκτήσουν τα παιδιά στη ζωή τους. Οι γονείς ήθελαν και ευχήθηκαν: ο ένας, να είναι το παιδί του νικητής (Νικαίας), ο άλλος, να γίνει το παιδί του καλός κτηνοτρόφος (Καλλιδαμος) και ο τρίτος, να είναι το παιδί του αγαπητό, αρεστό (Φιλίστας).

Η ονοματοθεσία κατά τον 16ο αιώνα

Από την Πρόθεση της Ιεράς Μονής Ρεντίνας έχουμε 116 ονόματα αφιερωτών-κατοίκων της Ζημιανής (Ζημιανής), οι οποίοι το έτος 1640, χρονολογία κατά την οποία «πέρασε» από το χωριό η εικόνα της Παναγίας, συνοδεία μοναχών, προσέφεραν αφιερώματα και τάματα, προς το σκοπό της ανακαίνισης της Μονής Ρεντίνας.

Οι αφιερωτές έχουν βαπτιστικά ονόματα κουτσο-βλάχικα, βυζαντινά και χριστιανικά. Οι κάτοικοι της περιοχής ήταν κουτσό-βλαχοι (μικροί βλάχοι) και κατά τους βυζαντινούς χρόνους ακολούθησαν την κουτσο-βλάχικη και βυζαντινή ονοματοθεσία. Τα ονόματα των αφιερωτών-κατοίκων της Ζημιανής, όπως είναι γραμμένα στην Πρόθεση, μπορούν να καταταχθούν ως εξής:

* **Ονόματα κουτσο-βλάχικα:** Δήμος, Κουμπής, Κυρίτσης, Μίχος, Παράσχος, Πλούμπος, Πάτερος, Πούλος, Ρίζος, Σταμάτης, Τριαντάφυλλος, Τριάντης, Χαρίτος, Φράγκος και Αυγή, Άσπρω, Αγόρω, Αστέρω, Βαρσάμω, Κάλλω, Κάρλω, Κοτύλω, Κρυστάλλω, Κόμνω, Κυρατσώ, Λελούδω, Μάγδω, Παγώνα, Παγόνω, Πλούμπω, Σταμάτα, Σταμάτω, Στύλω, Φέγγω, Χάντρα, Χρύσω

Κατάλογος μαθητών Γραμματο-διδασκαλείου Ζημιανής (1888-1891) (Από το αρχείο του Στρατηγού-ιατρού Δημ. Γρηγ. Παπαδημητρίου)

Η ονοματοθεσία, στο Δίκαστρο (Ζημιανή)

(Συνέχεια από τη σελ. 5)

- * **Ονόματα βυζαντινά και χριστιανικά (Βυζαντινών Αυτοκρατόρων, Αρχόντων, Αγίων, Πατριαρχών):** Άγγελος, Θεόδωρος, Θεοδόσιος, Ιωάννης, Κων/νος, Μανουήλ, Φώτιος, Αναγνώστης, Ευστάθιος, Γεώργιος, Δημήτριος, Λαζαρέας, Λάμπρος, Νικόδημος, Νικολός, Παναγιώτης και Αγγέλω, Αλέξω, Αρχόντω, Αφέντω, Δέσπω, Μαρία.
- * **Ονόματα κληρικών και μοναχών:** παπα-Λάμπρος, παπα-Στάμος, μοναχή Λεοντιάς.
- * **Ονόματα ιστορικά:** Βεργίνα.
- * **Ονόματα ακατάτακτα:** Βορίλας, Ήβρος, Τζερομπής, Φόρος.

Η ονοματοθεσία από τον 17ο αιώνα μέχρι σήμερα

Από τον 17ο αιώνα, οι μνημένοι στην Φιλική Εταιρεία και οι Λόγιοι άρχισαν να συνιστούν στους γονείς να δίνουν, κατά το Βάπτισμα, στα παιδιά τους ονόματα αρχαιο-ελληνικά και χριστιανικά, για να αφυπνισθεί η ιστορική συνείδηση και το υπερτατο χρέος των υπόδουλων Ελλήνων, για αγώνα υπέρ της πίστης, ελευθερίας και εθνικής ανεξαρτησίας.

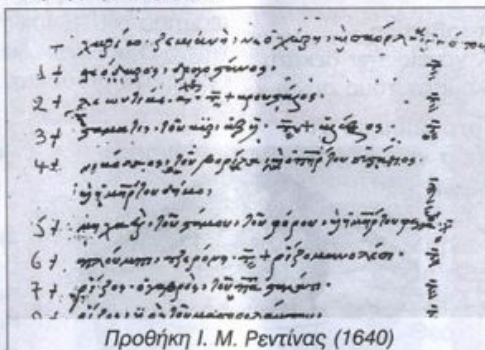
Οι Φιλικοί και Λόγιοι, Ευγένιος Γιαννούλης, ιδρυτής της Ελληνο-Χριστιανικής Σχολής «**Μουσειών των Αγράφων**» και Ζαχαρίας Αιτιάν, Ελληνο-διδάσκαλος και ιερέας, από το Μαυρίλο, ήταν από τον 17ο αιώνα οι κήρυκες της Μεγάλης Ιδέας και της ονοματοθεσίας αρχαιο-ελληνικών και χριστιανικών ονομάτων στους κατοίκους των χωριών Τυμφρηστού.

Οι κάτοικοι της Ζημιανής, από τον 18ο αιώνα, λόγω των κτηρυγμάτων και διδαχών των Φιλικών και των Ελληνο-διδασκάλων ιερέων, άρχισαν να βαπτίζουν τα παιδιά τους με χριστιανικά, αρχαιο-ελληνικά και βυζαντινά ονόματα. 61 από τους 69 μαθητές του Γραμματο-διδασκαλείου Ζημιανής, σχολικών ετών 1888-1891, είχαν ονόματα χριστιανικά και αρχαιο-ελληνικά.

Τα ονόματα, από τον 18ο αιώνα μέχρι σήμερα, των κατοίκων

Ζημιανής, όπως είναι γραμμένα στα Δημοτολόγια της οικισμού Ζημιανής του Δήμου Τυμφρηστού (1836) και κοινότητας Δικάστρου (1912, 1927 και 1999) και στους μαθητικούς καταλόγους (1888-1891) του Γραμματο-διδασκαλείου Ζημιανής, μπορούν να καταταχθούν ως εξής:

- * **Ονόματα χριστιανικά (Αγίων, Μαρτύρων, Οσίων, Ομολογητών, Πατέρων, Πατριαρχών) και βυζαντινά (αυτοκρατόρων):** Αθανάσιος, Αναστάσιος, Ανδρέας, Απόστολος, Βασίλειος, Γεώργιος, Γρηγόριος, Δημήτριος, Ελευθέριος, Ευάγγελος, Ευθύμιος, Ηλίας, Θεόδωρος, Θεόφιλος, Θωμάς, Ιωάννης, Κων/νος, Λάζαρος, Λάμπρος, Μιχαήλ, Νικόλαος, Παναγιώτης, Παντελεήμων, Παύλος, Πέτρος, Σεραφεΐμ, Σταύρος, Σπυρίδων, Στυλιανός, Σωτήριος, Ταξιάρχης, Φώτιος, Χρίστος και Αικατερίνη, Άννα, Αλεξάνδρα, Βαρβάρα, Βασιλική, Γεωργία, Δήμητρα, Ειρήνη, Ελισάβετ, Ελένη, Ευαγγελία, Θεοδώρα, Θωμαή, Κυρούλα, Κωνσταντία, Μαρία (Μαριώ), Μάρθα (Μάνθα), Μαριάνθη, Παναγιώτα, Παρασκευή, Πίστη, Σοφία, Σταυρούλα, Στυλιανή, Φωτεινή.

Προθήκη Ι. Μ. Ρεντίνας (1640)

- * **Ονόματα αρχαιο-ελληνικά (Βασιλέων, Ηρώων, Φιλοσόφων, Στρατηγών, Μουσών, Χαρίτων):** Αλέξανδρος, Αριστείδης, Αριστοτέλης, Αχιλλέας, Ηρακλής, Θαλής, Θεμιστοκλής, Λεωνίδα, Μιλτιάδης, Ξενοφών, Πausανίας, Περικλής και Αγλαΐα, Αθηνά, Αντίπη, Αρετή, Ελπίδα, Ερασμία, Ερμιόνη, Ευφροσύνη, Ευρυδίκη, Ευανθία, Ευδοκία, Ευτυχία, Ιφιγένεια, Ναυσικά, Ολυμπία, Πηνελόπη, Πολυξένη.

- * **Ονόματα παραδοσιακά και άλλα:** Αγόρω, Αλίκη, Αμαλία, Βενέτω, Γαρυφαλλιά, Ιουλία, Λουίζα, Λευκή, Λουκία, Μαΐτσα Μόρφω, Ξανθή, Πούλια, Σταμάτω, Χρυσούλα, Χρύσω.

Το άρθρο είναι αφιερωμένο στις μνήμες των προγόνων μου αφιερωτών της Μονής Ρεντίνας: Ρίζου Καρφή, και των παιδιών του Γεωργίου και Δέσπωσης, που έζησαν (1580-1670), στη Ζέμιανη (Δίκαστρο).

ΕΥΘΥΜΑ

Η Συνταγή

Συνταξιούχος Δάσκαλος τυπικός σ' όλα στη ζωή του πήγε στο κρεοπωλείο της γειτονιάς του και ζήτησε 2 κιλά κρέας από τον χασάπη με την επί πλέον εξυπηρέτηση να του γράψει σε χαρτί τη συνταγή μαγειρέματος, διότι όπως εξήγησε το «γήρας ου έρχεται μόνον».

Την ώρα που ο κρεοπώλης σημείωνε τη συνταγή μπήκε στο χασάπικο αδέσποτο σκυλί άρπαξε από τα χέρια τη σακούλα με το κρέας και τόβαλε στα πόδια. Τότε ο αγαθός συνάδελφος γυρίζει προς το σκύλο και με δασκαλικό ύφος του λέει:

Πού παρ σε φιλε το κρέας χωρίς τη συνταγή... Πώς θα το μαγειρέψεις;

Το βιβλιάριο καταθέσεων

Σχετικά φτωχικό αντρόγυνο τάφερνε με δυσκολία στην αρχή όσον αφορούσε το νοικοκυριό τους.

Με τον καιρό και όλως ανεξήγητα η κυρά και αφέντρα του σπιτιού, που διέθετε και τα ανάλογα σωματικά προσόντα άρχισε να παραγγέλνει και να προμηθεύεται πανάκριβα σαλόνια, ντουλάπες, τραπέζια και στο τέλος εντοιχισμένο γωνιακό πέτρινο τζάκι. Μια χεμωνιάτικη μέρα αφού τακτοποίησε το σαλόνι «μπουμπούνιασε» και το τζάκι με ξερά ξύλα, πήρε την καρέκλα κι αφού «τσιτσέλωσε» (άνοιξε τα πόδια για να πυρωθεί) απολάμβανε τη θαλπωρή της ζεστασιάς με ικανοποίηση.

Ο δόλιος ο σύζυγος που κάτι είχε υποψιασθεί για την πηγή των χρημάτων είπε στη σύντροφό της ζωής του: «Όλα καλά γυναίκα αλλά έτσι που κάθεσαι υπάρχει κίνδυνος να κάψεις το βιβλιάριο των καταθέσεων. Πρόσεχε!».

Ν.Σ.

Λαϊκές εκφράσεις

Η εξυπνάδα κάθε λαού φανερώνεται στις παροιμίες και τις λαϊκές εκφράσεις. Είναι δηλαδή η συνοπτική διατύπωση κάθε αλήθειας με διδακτικό επιμύθιο.

Παραθέτω μερικά ανθολογήματα λαϊκής σοφίας όπως τα διέσωσε η παράδοση του τόπου μας.

«Θέλει το παξιμάδι νάναι βρεμμένο»

Ήτανε λένε κλασσικός τεμπέλης, ο οποίος ζούσε από τις ελεημοσύνες των συνανθρώπων του. Με τα χρόνια όμως βαρέθηκε να ζει και παρακάλεσε κάποιους γνωστούς και φίλους να τον πάρουν και να τον πάνε στο νεκροταφείο να τον θάψουν ζωντανό. Αυτοί δέχτηκαν με κάποια επιφύλαξη. Στο δρόμο που πήγαιναν συνάντησαν έναν πονόψυχο και ελεήμονα άνθρωπο, ο οποίος ζήτησε να μάθει τα «καθέκαστα» για την περίπτωση του. Όταν έμαθε το λόγο αυτής της αποκοτιάς του δυστυχή συνανθρώπου του, προθυμοποιήθηκε ν' αναλάβει ο ίδιος τη φροντίδα συντήρησης του «Τεμπελχανά» προσφέροντας κάθε μέρα κι από ένα καλοψημένο παξιμάδι. Ακούγοντας την πρόταση του Ελεήμονα ο ακαμάτης τον ρωτάει αναιδέστατα. «Το παξιμάδι αφεντικό το θέλω νάναι και βρεγμένο...». Αυτό φίλε μου θα το αναλάβεις μόνος σου να κάνεις κάτι κι εσύ... Ο τεμπέλης γυρίζει προς τους φίλους του και τους λέει: «Μη χασομεράτε τραβάτε εκεί που σας είπα... και θάψτεμε γιατί δεν αντέχω να βρέχω παξιμάδια για μια ολόκληρη ζωή» είπε ο «ραχατλής» και καλοπερασάκις.

Ν.Σ.

ΤΡΟΠΟΙ ΚΑΙ ΤΡΟΠΗ

Κοντά μια ώρα μέρα. Κοντόμημερο του Δεκέμβρη, πήρε να σουρουπώνει. Ο αέρας έμπαινε υγρός και κρύος στα ρουθούνια. Το κορμί διαπερνούσε μια παγερή ανατριχίλα. Στους δρόμους του χωριού μία γλίτσα κυλούσε ανεπαίσθητα και γλυκομιλούσε με τις σόλες των παπουτσιών. Ανάρια, που και που, στις ρούγες έβλεπες να φωτίζουν τα παράθυρα και στους μπουχαρήδες ο καπνός ν' ανεβαίνει παιζοκλαίγοντας στον ανεμοστρόβιλο του καράλη.

Στα σύννεφα, στον ουρανό, άλλαξαν σχήματα και κυνηγιόντουσαν βίαια, αφήνοντας κενά στο τελευταίο γαλάζιο του στερεώματος. Τα ακροκλώναρα των δέντρων γυμνά κι ανήμπορα δέρνονταν με πάταγο ξεκολλώντας και το τελευταίο κίτρινο φύλλο, απ' το μίσκο του, γκρεμίζοντας το στο ανεβατισμένο, από την υγρασία, χύμα.

Στον κάμπο μια χωμάτινη θάλασσα, ραβδωμένη απ' τα οργωμένα και χέρσα, έμοιαζε κιβωτιόσχημη και τα χωριά του, βραχώδη απομεινάρια βουλιαγμένα στην άβυσσο, διέκοπταν τη μονοτονία του επιπέδου χωροθεάματος. Στο βάθος η πολιτεία απλωμένη νωχελικά στις πλαγιές της Όθρυος φάνταζε σαν αραβική φοράδα καλπάζουσα στον ιππόδρομο του στοιχήματος της νυχτερινής διαφθοράς. Τα φώτα της, ζωηρά ή αδύναμα, ανακατεμένα στο χωροδιάγραμμα, έπαιζαν κρυφτό με το φως των ματιών μου, που αδυνατούσε από μακριά να προσδιορίσει το λαβύρινθο των μαγικών αισθησιασμών της αμαρτωλής νύχτας.

Τούτο το Σαββατόβραδο κρυμμένος στις ανταύγειες της συνειδησής μου καταπίνω γουλιά-γουλιά το γευστικότατο χαμόμηλό μου, ενώ πίσωπλατα δέχομαι τα χάδια από τις φλόγες του τζακιού. Απέναντί μου δυο φωτογραφίες των παιδιών μου, σε χορευτικές φιγούρες, μου φέρνουν παραδοσιακές μουσικές στ' αυτιά μου. Πίσω ου, στον τοίχο, οι σιλουέτες των γονιών μου κορνιζωμένες στην άχλη της αιωνιότητας, μου καθοδηγούν το ρυθμό της δημιουργίας μου. Στην άλλη πλευρά φαντάζομαι, σε φωτεινά πλαίσια, τα πορτραίτα του ανδρόγυνου με το ιδιοκτησιακό καθεστώς σε πλήρη συνέχεια.

Κλείνω τα μάτια μου και ανοίγω την πόρτα της φαντασίας μου να πετάξει ελεύθερη σε παλιές μνήμες και πρακτικές, που ζωογονούν τους ανθρώπους και ξαναβρίσκουν τις αξίες και τα νοήματα, που διαχρονικά χαρακτηρίζουν τις κοινωνίες και τους πολιτισμούς. Τούτη τη βραδιά έμπλεξα, άθελά μου, σε μια διαπάλη αντιθέσεων και αγωνιών που θα με βγάλει. Είμαι μόνος. Γύρω μου με πλαισιώνουν αγαπημένες υπάρξεις των παλιών καιρών, οι γονείς μου, τα ζωντανά μας, οι χωριανοί μου, όλη μαζί η μικρή κοινωνία του χωριού έτοιμη για δράση... θα σημάνει η καμπάνα να πάμε στην εκκλησία.

Ένα άπλετο φως διαυγάζει το σκοτάδι της νύχτας με μουσική, φαγητό, ανέσεις, πολυτέλεια. Μια πλούσια φωτιά με στερήσεις απ' το παραμύθι της γιάγιάς, τις πολεμικές περιπέτειες του παππού, το αμυδρό

Γράφει ο Κων/νος Ι. Παπαμίχος Ποιητής - συγγραφέας

φως του λυχναριού, που τόσο φώτισε τις ψυχές μας και πλούτισε τις γνώσεις μας. Λείπει ο διάλογος της οικογένειας με συνοδεία το γλυκό ψωμί ψημένο πυρομάδες στα κάρβουνα της παρασιτιάς, οι πατάτες και το καυτό κρεμμύδι να σιγοσφυρίζει στην παρασιτιά ξεφεύγοντας από τον κλοιό της θράκας.

Πολύχρωμα βιβλία, τετράδια, μολύβια ξαπλωμένα στο τραπέζι, καλαίσθητα εργαλεία να κάνουν άνετη και καλλιτεχνική δουλειά. Ποιος ν' ασχοληθεί τώρα μ' αυτά; Ποιος να στριμώξει το μυαλό του να διαβάσει τις σελίδες τους...! Καταφεύγουν όλοι στις εύκολες λύσεις των ηλεκτρονικών ενημερώσεων, παραγεμίσεων και παρανοήσεων του εγκεφάλου. Το πνεύμα αδρανεύει και αμβλύνεται καθώς παραμένει ανενεργό και αμέτοχο.

Τότε περιμέναμε με τη σειρά, όλα τα παιδιά του χωριού, να διαβάσουμε ένα βιβλίο και να γίνουμε μελετητές και γνώστες του περιεχομένου. Λίγα στην εποχή μας τα βιβλία και πολλοί οι αναγνώστες. Τώρα πολλά τα βιβλία και λίγοι οι αναγνώστες. Το βιβλίο αφθονεί και περιφρονείται. Τότε έγραφαν λίγοι, τώρα γράφουν πολλοί. Άραγε τι γράφουν και αφήνουν αδιάφορο το αναγνωστικό κοινό;

Αλλιώς ξεκίνησα τη βραδιά μου και αλλού κατέληξα. Παρασύρθηκα απ' τις παιδικές μου βιώσεις και αγκάλασα αυτό που πιστεύω ότι γεμίζει την ύπαρξή μου και με εκφράζει πνευματικά και κοινωνικά. Αύριο ξημερώνει του Αγίου Σπυριδώνα και θα πάμε στην εκκλησία. Το απόγευμα παλιά μας έβρισκε, παρέες-παρέες, στους δρόμους του χωριού να πολυχρονίζουμε τους Σπυριδάδες και τις Σπυριδούλες και μας έπαιρνε η νύχτα τραγουδώντας και χορεύοντας.

Τώρα τυπικά θα κάνουμε τις επισκέψεις μας να επιδείξουμε το ρουχισμό μας και την εξυπνάδα μας περί πολλών και σπουδαίων ασημαντοτήτων, ενώ μέσα η καρδιά μας κρύα κι ο νους αδιάφορος θα προσπεράσει αθέατος διαβάτης με κούφιο θόρυβο, χωρίς να εμβαθύνει στην εγκάρδιότητα των ανθρώπινων σχέσεων. Δυστυχώς ένας πολιτισμός έσβησε κι ένας απλός τρόπος ζωής χάθηκε.

Ιστορικά παραλειπόμενα

1) Ο Οδυσσεύς Ανδρούτσος λίγο πριν κλειστεί με τα παλικάρια του στο Χάνι της Γραβιάς εκεί που κάθονταν και σκέφτονταν πως θα αντιμετώπισει τους Τούρκους πετάχτηκε μπροστά του ένας λαγός. Οι άνθρωποί του θέλησαν να του ρίξουν, όμως τους εμπόδισε ο καπετάνιος με τούτα τα λόγια: «Μη χαλάτε ωρέ τα φυσέκια σας, αφήστε κι αυτόν τον φουκαρά να ζήσει ελεύθερος και να χαρεί τη ζωή του».

2) Ο Θεόδωρος Κολοκοτρώνης πληροφορήθηκε μέσα στη φυλακή του Ναυπλίου όπου ήταν κλεισμένος ότι: Ο βασιλιάς του χάρισε τη θανατική ποινή με τον όρο να μείνει στη φυλακή 20 χρόνια!

Ο γέρος του Μωριά αποκρίθηκε... θα γελάσω το Βασιλιά γιατί είμαι τόσο βασανισμένος και γερασμένος που δεν θα ζήσω είκοσι ακόμη χρόνια για να υπηρετήσω την ποινή μου.

3) Ο Κανάρης όταν πήγαινε ν' ανατινάξει με το πυρπολικό του την Τουρκική ναυαρχίδα απάντησε σε ερώτηση γέροντα νησιώτη τι σκέφτονταν εκείνη τη στιγμή.

«Σκέπτομαι κι αναρωτιέμαι μέσα μου: Κωσταντή σε λιγάκι δεν θα βρίσκεσαι στη ζωή».

4) Ο Μέγας Αλέξανδρος έδωσε την εξής απάντηση στο Δημοσθένη που τον προέτρεπε να πάει στο Βασιλιά της Περσίας Δαρείο να δει τις κόρες του και να παντρευτεί την ομορφότερη: «Είναι ντροπή να νικούνται από γυναίκες, εκείνοι που νίκησαν τους άντρες».

5) Όταν ο φιλόσοφος Διογένης ρωτήθηκε «Πότε πρέπει να τρώει κανείς» απάντησε: Ο πλούσιος όποια ώρα θέλει και ο φτωχός όταν έχει φαγητό».

N.S.

ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΥΝ

ΤΜΗΜΑΤΑ:

ΠΡΟΝΗΠΙΩΝ - ΝΗΠΙΩΝ

(ΔΩΡΕΑΝ)

ΜΑΘΗΤΩΝ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ

ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ - ΛΥΚΕΙΟΥ

ΕΝΗΛΙΚΩΝ

ΑΡΧΑΡΙΩΝ

ΟΙ ΕΓΓΡΑΦΕΣ ΓΙΝΟΝΤΑΙ
ΔΕΥΤΕΡΑ - ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
6-8 ΤΟ ΑΠΟΓΕΥΜΑ

ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ
ΑΔΑΜ ΓΙΩΡΓΟΣ
ΤΣΩΜΟΥ - ΓΚΙΟΛΑ ΟΛΥΜΠΙΑ

ΠΑΤΡΟΚΛΟΥ 45 ΤΗΛ.: 22310 36355

ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ ΚΑΙ Η ΔΙΚΑΣΤΡΙΩΤΙΚΗ ΦΥΣΗ

του Λάμπρου Γράββαλου
Καθηγητού

**«Πηγαίνω στη φύση καθώς οι μέλισσες
για να πάρω το νέκταρ και να φτιάσω το μέλι».**

(ΒΑΡΟΥΧ)

Η Δικαστριώτικη φύση κατά την μαρτυρία πολλών, είναι ο καλύτερος γιατρός των ανθρώπων της. Αυτή η φύση όμως ένοιωθε καλύτερα, όταν σε υψόμετρο και σε τόσο ωραίο κλίμα, έδινε το οξυγόνο της σε όλους τους αγαπημένους της Δικαστριώτες.

Ήλθαν χρόνια δύσκολα και ορφάνεψε η φύση μας. Έχασε τους ανθρώπους της και τους μόνιμους σχεδόν θαμώνες της, που απολάμβαναν την τροφή και την ομορφιά της.

Εμείς οι μεγαλύτεροι που επανερχόμαστε στο χωριό μας, γιατί οι διάφορες καταστάσεις αλλά και η υγεία μας, μας απομάκρυναν, θυμούμαστε τους άδολους και εργατικούς χωριανούς μας με τις διάφορες ασχολίες των, καθώς και τα τιπβίσματα των παιδιών του Σχολείου, και βουρκώνουν τα μάτια μας.

Πού είναι οι χαρωπές φωνούλες των παιδιών στο προαύλιο του Σχολείου, ή ο Δάσκαλος που κτυπούσε την καμπάνα και σύναζε τα παιδιά για μάθημα! Πού είναι ο καλός ζευγολάτης με τα βοϊδάκια του, την βουκέντρα και το ξύλινο αλετράκι του, φορτωμένο στο ζώο του! Πού είναι ο τσοπάνης με τα πρόβατα ή τα γίδια του και τα τσοπανόσκυλά του, που βρισκότανε ολημερίς μακριά από το χωριό και έστηνε το στρατηγείο του κοντά στη στρούγγα για να προσέχει το κοπαδάκι του!

Πού πάνε τα πολλά σκαλιάρικα κουδούνια των προβάτων και τα κύπρια των γιδιών που ηχολογούσαν στα φαράγγια και στα γούπατα της φύσης!

Πού πάνε οι φωνές των τσοπάνηδων, τα γαυγίσματα των σκυλιών, τα βελάσματα των γιδοπροβάτων και η φλογέρα του βοσκού! Πού είναι τα σιτάρια και καλαμπόκια των χωραφιών! Πού είναι το αλώνισμα, ο τρύγος, ή το ξεφλούδισμα των καλαμποκιών, που συνήθως συνοδευότανε με τα τραγούδια των νέων του χωριού μας! Πού είναι το λανάρισμα των μαλλιών, πού είναι οι γνέστρες με τη ρόκα, πού είναι οι πλέκτρες με τις βέργες, ή το βελονάκι που γέμιζαν τους τοίχους με τις «πάντες» και στόλιζαν τα παράθυρα με τις ωραιότατες κουρτίνες! Πού είναι οι φαμιλίες με τα πολλά παιδιά που γέμιζαν τα σπίτια!

Πάνε όλα σβύσανε, και έμεινε μόνο η φύση μας με τα ρυάκια της, και τις πλατανοσκέπαστες ρεματιές. Μόνο δύο μικρά κοπαδάκια μαρτυρούν την ύπαρξη των πολλών. Πόσο λυπηρό είναι να μένει μόνη με τους τόπους της, με τους θρύλους, τις ιστορίες και τα διάφορα γεγονότα! Και αυτά τα πολύχρωμα πουλάκια της με το υπέροχο κελάδημά τους, και αυτά την εγκατέλειψαν. Μόνο κάποιος Κούκος ακούγεται τις Ανοιξιότικες ημέρες που σπάζει την μονοτονία και προμηνύει κάποια ελπίδα. Παντοτινή της συντροφιά έχει τις βρυσούλες με το κρυστάλλινο νερό τους, τα πλατάνια και τις βελανιδιές που σκορπάνε με το δικό τους τρόπο, το δικό τους άρωμα και περικλείουν την άγρια και πρωτόγονη ποίηση της ερημιάς της. Όλα αυτά, προσθέτουν στην ψυχή του ανθρώπου, αν λειτουργεί μέσα του η ομορφιά και δεν έχει ναρκωθεί από τα καυσαέρια, μία οριστική χαρά που δίνει τη λησμονιά στις πολλές φροντίδες, τις κακίες, στις ψεύτικες ηδονές, και σπάει τις χρυσές αλισσιδες, που τυχόν έχουν δέσει τα χέρια του. Εδώ η γαλήνη της ψυχής έρχεται από τα νερά των ρυακιών, των πηγών και των κεφαλόβρυσων, και γίνεται μέσα μας ομορφιά με ένα φυσικό παλμό αγνότητας. Εδώ μας περιμένουν τα αγέραστα πλατύφυλλα πλατάνια με το τραγούδι του Τζιτζικα, και τα ευθυτενέστατα κωνοειδή ελάτια μας με το υπέροχο παράστημά τους, λες και σπαθίζουν τον ουρανό, ψάχνοντας να βρουν τους ανθρώπους των που χάσανε. Απαραίτητο λοιπόν για τη φύση, ιδιαίτερα για την απέραντη σε ωραιότητα Δικαστριώτικη φύση με τις ολοπράσινες πλαγιές. Ανεβείτε επάνω στις ραχούλες της με τις δροσερές πηγές, τραγουδείστε με την ανύπαρκτη φλογέρα του βοσκού, μπειτέ μέσα στο σπίτι της και καθίστε στους θρόνους της θεϊκής μεγαλοπρέπειας.

Αυτό εάν γίνεται, να είσθε βέβαιοι ότι πήρατε το νέκταρ για να φτιάσετε το ζωογόνο μέλι, απαραίτητο για κάθε ανθρώπινη ζωή.

Σημείωση: Ερχόμενοι στο χωριό μας, την μεν φύση θα την απολαύσετε με όλη σας την καρδιά, τα δε προαναφερόμενα στην άλλοτε ζωή του Δικαστριώτη, θα τα βρείτε στο σχολείο, όπου το Δικαστριώτικο Λαογραφικό Μουσείο, το οποίο δημιούργησε ο επίμονος, ο υπόμονος, ο λαοφιλέστατος και συμπαθέστατος συνταξιούχος Δάσκαλος, κ. Νικόλαος Γ. Σωτηρόπουλος, μπροστά στον οποίο υποκλινόμαστε από υποχρέωση, και του εκφράζουμε τα θερμότερα των συγχαρητηρίων μας.

